

סדר החופה והקידושין

יש לסכם מראש עם ה'מנחה' את מהלך החופה ופרטיה,
ולמסור לו את רשימת המכובדים השונים במהלך החופה.

רשימת הכיבודים לחופה:

הנחיה _____ (שם | תארים, קרבה למשפחה וכו')

פיוט מי אדיר _____

קריאת מכתב הרבי _____

(ברכת כהנים _____)

סידור קידושין _____

עדי קידושין 1. _____ 2. _____

קריאת הכתובה _____

שבע ברכות:

הגפן ושהכל ברא לכבודו _____

יוצר האדם _____

אשר יצר את האדם בצלמו _____

שוש תשיש _____

שמח תשמח _____

אשר ברא - ברכה אחרייתא _____

1. הליכה לחופה

השושבינים מובילים את החתן אל החופה כשהם אוחזים בזרועותיו, השושבין שמצד החתן - בימינו, ושמצד הכלה - בשמאלו. בהגיעם לחופה, מעמידים את החתן במרכז כשפניו למזרח והוא ממתין שם לכלה.

לאחר הבאת החתן אל החופה, יש הנוהגים שהשושבינים הולכים להזמין את הכלה וללוותה אל החופה; יש הנמנעים מלהשאיר את החתן לבדו; ויש שרק יוצאים לקראת הכלה כאשר היא מגיעה. וכדאי לתאם מראש כיצד ינהגו.

הסיבה שהכלה מגיעה לאחר החתן היא, בכדי להראות שהקידושין נעשו מדעתה. דבר זה גם נלמד מכך שבמתן תורה, החתן - הקב"ה - הגיע קודם והמתין לבני ישראל.

2. שבע הקפות וניגון ד' בבות

לאחר הגעת הכלה אל החופה מתחילים השושבינים (גם הגברים) להסתובב סביב החתן שבע הקפות שלימות, תוך כדי נגינת "ארבע בבות", יחד עם כלי נגינה. הסיבובים נערכים נגד כיוון השעון.

בסיום שבעת ההקפות מעמידים את הכלה בצד ימינו של החתן. הגברים נעמדים לשמאל החתן, והנשים לימין הכלה.

3. מי אדיר

תחילה מכבדים את ה"חזן" לומר את הפזמון:

בְּרוּךְ הַבָּא:

מִי אֲדִיר עַל הַכֹּל, מִי בְּרוּךְ עַל הַכֹּל,

מִי גָדוֹל עַל הַכֹּל, מִי דָּגוּל עַל הַכֹּל,

הוּא יְבָרַךְ אֶת הַחֲתָן וְהַכֵּלָה:

(יש נוהגים להשמיט את המילים 'ברוך הבא').

4. מכתב הרבי

מזמינים את המכובד לקריאת נוסח מכתבו של הרבי, וזה נוסח המכתב:

ב"ה

ברוקלין נ. י.

האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו' [=האברך הוותיק וחסיד, איש ירא אלקים, נחמד ונעים וכו'] מוה' . . שי' וב"ג תי' [=מורינו הרב שיחיה ובת גילו תחיה]

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם ליום . . הבע"ל [=הבא עלינו לטובה], הנני בזה להביע ברכתי מזל טוב מזל טוב ושתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצווה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב מזל טוב

[חי"ק]

במידת הצורך ניתן להזמין כהן לברך 'ברכת כהנים'.
יש המכבדים את כלל הכהנים לברך את החתן והכלה, ויעשו זאת בלחש ממקומם.

5. סידור קידושין: ברכות

המנחה מזמין את הרב המסדר קידושין.

ממלאים כוס זכוכית ביין ומוסרים אותה לידי המסדר קידושין.

הרב עומד כשפניו אל החתן ומברך:

סְבְרֵי מְרִנָּן (בלחש)

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן:

ולאחר מכן מברך את ברכת האירוסין:

**בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל הָעֲרִיּוֹת, וְאָסַר לָנוּ אֶת הָאֲרוּסוֹת, וְהִתִּיר לָנוּ אֶת הַנְּשׂוּאוֹת
לָנוּ עַל יְדֵי חֲפָה וְקִדּוּשֵׁין. בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקְדָּשׁ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
עַל יְדֵי חֲפָה וְקִדּוּשֵׁין:**

על החתן והכלה לכוון לצאת ידי חובה בברכות אלו ולענות אמן.

רק החתן והכלה טועמים מהיין ואינם צריכים לברך עליו שכן התכוונו לצאת ידי חובה, ודי בטעימה קלה בלבד.

6. סידור קידושין: עדים וטבעת

הקידושין נעשים באמצעות טבעת זהב חלקה ועגולה. הטבעת צריכה להיות שייכת לחתן, ואם אחר קנה אותה יש להקנותה לחתן קודם הקידושין.

לפני הקידושין מזמינים את העדים למקום החופה כדי שיראו את מעשה הקידושין.

הרב שואל את העדים באופן שהכלה תשמע הדברים: "האם טבעת זו שווה פרוטה?" והם עונים גם בקול: "הן".

החתן עומד כשפניו אל הכלה, ואומר לה:

הָרִי אֶת מְקַדְּשֵׁת לִי בְּטַבְעֶת זוֹ כְּדַת מֹשֶׁה וְיִשְׂרָאֵל:
(המילה 'זו' בחולם)

עליו לומר זאת בקול כדי שגם העדים ישמעו.

תוך כדי האמירה, נוטל החתן את הטבעת ביד ימין ומשחילה על אצבעה (הסמוכה לאגודל) הימנית של הכלה. מתחיל באמירת "הרי את", ומסיים להכניסה באמירת "כדת משה וישראל".

הכלה שותקת ואינה אומרת כלום.

7. קריאת הכתובה

מזמינים את אחד המכובדים (הרגיל בכך) לקרוא את שטר הכתובה.
בסיום הקריאה, מוסרים את הכתובה לידי החתן שמעניקה לכלה; ובמידת הצורך הרב נותן אותה לכלה.

8. שבע ברכות

לאחר קריאת הכתובה מברכים על הכוס "שבע ברכות", על החתן והכלה להתכוון לצאת ידי חובה, ועל המברכים לעשות זאת תחת החופה כשפניהם לעבר החתן והכלה.

המנחה מזמין אל החופה את המכובדים לומר את הברכות בזה אחר זה:
2-1) "בשתי הברכות הראשונות: ברכת בורא פרי הגפן וברכת שהכל ברא לכבודו מכובד _____:"

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל בְּרָא לְכַבּוֹדּוֹ:

(3) "בברכת יוצר האדם מכובד: _____:"

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר הָאָדָם:

(4) "בברכת אשר יצר את האדם בצלמו מכובד: _____:"

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ,

בְּצֶלֶם דְמוֹת תְּבַנִּיתוּ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בְּנֵי עַדֵי עַד: בְּרוּךְ אַתָּה

יְיָ, יוֹצֵר הָאָדָם:

(5) "בברכת שוש תשיש מכובד: _____:"

שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתִגַּל הָעֵקֶרֶה, בְּקִבוּץ בְּנֵיהַ לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה: בְּרוּךְ

אַתָּה יְיָ, מְשַׂמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ:

6) "בברכת שמח תשמח מכובד: _____:"

**שמח תשמח רעים האהובים, כשמחך יצירך בגן עדן מקדם:
ברוך אתה יי, משמח חתן וכלה:**

7) "בברכה אחריתא מכובד: _____:"

**ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר ברא ששון ושמחה,
חתן וכלה, גילה רנה דיצה וחדוה, אהבה ואחוה שלום ורעות,
מהרה יי אלהינו ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים, קול
ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה, קול מצהלות חתנים
מחפתם, ונערים ממשתה נגינתם: ברוך אתה יי, משמח חתן
עם הכלה:**

- בסיום הברכות נותנים השושבינים לחתן ולכלה לטעום מהיין, וגם כעת אינם צריכים לברך מכיוון שיצאו ידי חובה, ודי בטעימה בלבד.
- נותנים לאחד הנוכחים לסיים את שתיית הכוס (אם לא התכוונו להוציא או שלא התכוון לצאת - צריך לברך).

9. שבירת הכוס

- לאחר מכן עוטפים את הכוס הריקה בכיסוי שימנע מרסיסי הזכוכית להתפזר.
- החתן שובר את הכוס ברגל ימין, ומקפידים שהכוס שהחתן שובר תהיה אותה כוס שאמרו עליה את הברכות.
- אין מנהגנו לדרוך על רגל הכלה בסיום החופה.
- בסיום החופה מאחלים מזל טוב לחתן ולכלה מתוך שירה וזמרה.

סדר שבע ברכות

שבע ברכות הנישואין נאמרות בכל סעודה שמתקיימת בשבעת הימים שאחרי החתונה יחד עם החתן והכלה, בנוכחות מנין של עשרה גברים מעל גיל בר מצוה (ובימות החול צריך אחד מהם לפחות להיות 'פנים חדשות', שלא השתתף ב'שבע ברכות' הקודמים).

לפני ברכת המזון מוזגים שתי כוסות יין, אחד הנוכחים אוחד אחת מהן, אומר את נוסח הזימון ומברך עליה את ברכת המזון. לאחר ברכת המזון מעבירים את כוס היין השנייה בין הנוכחים ומכבדים אותם לברך עליה את הברכות:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל בְּרָא לְכַבֹּדּוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר הָאָדָם:

**בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ,
בְּצִלְמֵ דְמוּת תְּבַנִּיתוּ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בְּנֵי עַדֵי עַד: בְּרוּךְ אַתָּה יי,
יוֹצֵר הָאָדָם:**

**שׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ וְתַגַּל הָעֵקֶרָה, בְּקִבוּץ בְּנֵיהַ לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה: בְּרוּךְ אַתָּה
יי, מְשַׂמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָה:**

**שִׂמַּח תְּשַׂמַּח רַעִים וְהָאֱהוּבִים, כְּשִׂמְחֶךָ יְצִירֶךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֵּדָם: בְּרוּךְ
אַתָּה יי, מְשַׂמַּח חֲתָן וְכֹלָה:**

**בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּרָא שְׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, חֲתָן
וְכֹלָה, גִּילָה רְנָה דִּיצֵה וְחֻדְוָה, אֶהְבֵּה וְאַחֲוָה שְׁלוֹם וְרַעוּת, מִהֲרָה
יי אֱלֹהֵינוּ יִשְׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם, קוֹל שְׂשׂוֹן וְקוֹל
שִׂמְחָה, קוֹל חֲתָן וְקוֹל כֹּלָה, קוֹל מִצְהָלוֹת חֲתָנִים מְחַפְּתָם, וְנִעְרִים
מִמִּשְׁתָּה נְגִינָתָם: בְּרוּךְ אַתָּה יי, מְשַׂמַּח חֲתָן עִם הַכֹּלָה:**

מי שאחז את כוס היין בברכת המזון, מברך עליה:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

שותה מן הכוס, ומערבים את שיירי כוס היין הזו עם כוס היין שעליה ברכו את שאר הברכות, ונותנים כוס אחת לחתן וכוס אחת לכלה שיטעמו מן היין.

